

Ճ դասարան

1) Գտնել n -ի բոլոր բնական արժեքները, որոնց դեպքում $\left[\frac{n^2 - n - 5}{2} \right]$ արտահայտության արժեքը բնական պարզ թիվ է:

Դիտողություն՝ $[x]$ -ը x -ը չզերազանցող ամենամեծ ամբողջ թիվն է:

Լուծում: $\left[\frac{n^2 - n - 5}{2} \right] = \left[\frac{n^2 - n - 6}{2} + \frac{1}{2} \right] = \left[\frac{n^2 - n - 6}{2} \right] = \left[\frac{(n-3)(n+2)}{2} \right]$, քանի, որ $n-3$ և $n+2$

թվերը ունեն տարբեր զույգություն, հետևաբար $\frac{(n-3)(n+2)}{2}$ թիվը ամբողջ է, որտեղից՝

$$\left[\frac{(n-3)(n+2)}{2} \right] = \frac{(n-3)(n+2)}{2} :$$

Քանի, որ $\frac{(n-3)(n+2)}{2}$ թիվը պարզ է, հետևաբար հնարավոր են հետևյալ դեպքերը՝

1) $\frac{n-3}{2} = 1$, որտեղից $n = 5$ և $\frac{(n-3)(n+2)}{2} = 7$:

2) $\frac{n+2}{2} = 1$ որտեղից $n = 0$:

3) $n-3 = 1$ որտեղից $n = 4$ և $\frac{(n-3)(n+2)}{2} = 3$:

1) $\left[\frac{n^2 - n - 5}{2} \right] = \left[\frac{n^2 - n - 6}{2} + \frac{1}{2} \right] = \left[\frac{n^2 - n - 6}{2} \right]$: 3 միավոր

2) $\left[\frac{(n-3)(n+2)}{2} \right] = \frac{(n-3)(n+2)}{2}$: 1 միավոր

3) $\frac{n-3}{2} = 1$ և $\frac{n+2}{2} = 1$: 1 միավոր

4) $n-3 = 1$: 2 միավոր

* Դիտողություն: Եթե գրված է $n = 5$ և $n = 4$ պատասխանները: 1 միավոր

2) Գտեք բոլոր n բնական թվերը, որոնց համար գոյություն ունեն a, b և c բնական թվեր այնպես, որ $n^2 = a + b + c$ և $n^3 = a^2 + b^2 + c^2$:

Լուծում1: Քանի, որ $n^3 = a^2 + b^2 + c^2 \geq \frac{(a+b+c)^2}{3} = \frac{n^4}{3}$, հետևաբար $n \leq 3$:

Քանի, որ $n^2 = a + b + c \geq 3$, հետևաբար $n \geq 2$:

Ենթադրենք $a \geq b \geq c$:

Երբ $n = 2$, $a + b + c = 4$ հավասարմանը բավարարում է $(2, 1, 1)$ եռյակը, իսկ $a^2 + b^2 + c^2 = 6 \neq 8$:

Երբ $n = 3$, $a + b + c = 9$ հավասարմանը բավարարում են $(4, 4, 1), (4, 3, 2), (3, 3, 3)$ եռյակները, որոնցից $a^2 + b^2 + c^2 = 27$ հավասարմանը բավարարում է $(3, 3, 3)$ եռյակը:

1) $n^2 = a + b + c \geq 3$, հետևաբար $n \geq 3$ 1 միավոր

2) $n^3 = a^2 + b^2 + c^2 \geq \frac{(a+b+c)^2}{3} = \frac{n^4}{3}$ 4 միավոր

3) $n = 3, a = b = c = 3$ 2 միավոր

Լուծում2: $n^3 = a^2 + b^2 + c^2 \geq a^2 + 2bc$: Նմանապես $n^3 = a^2 + b^2 + c^2 \geq b^2 + 2ac$ և $n^3 = a^2 + b^2 + c^2 \geq c^2 + 2ab$: Գումարելով ստացված անհավասարությունները կստանանք՝

$3n^3 \geq (a+b+c)^2 = n^4$, որտեղից $n \leq 3$:

Քանի, որ $n^2 = a + b + c \geq 3$, հետևաբար $n \geq 2$: Ենթադրենք $a \geq b \geq c$:

Երբ $n = 2$, $a + b + c = 4$ հավասարմանը բավարարում է $(2, 1, 1)$ եռյակը, իսկ $a^2 + b^2 + c^2 = 6 \neq 8$:

Երբ $n = 3$, $a + b + c = 9$ հավասարմանը բավարարում են $(4, 4, 1), (4, 3, 2), (3, 3, 3)$ եռյակները, որոնցից $a^2 + b^2 + c^2 = 27$ հավասարմանը բավարարում է $(3, 3, 3)$ եռյակը:

1) $n^2 = a + b + c \geq 3$, հետևաբար $n \geq 2$ 1 միավոր

2) $n^3 = a^2 + b^2 + c^2 \geq a^2 + 2bc$ 2 միավոր

3) $3n^3 \geq (a+b+c)^2 = n^4$ 2 միավոր

4) $n = 3, a = b = c = 3$ 2 միավոր

Դիտողություն 1: Քննարկված է $n = 1, 2, 3$ դեպքերը և ստացված է $a = b = c = 3$: 1 միավոր

Դիտողություն 2: Ստացվել է n -ի սահմանափակ քանակությամբ արժեքներ: 3 միավոր

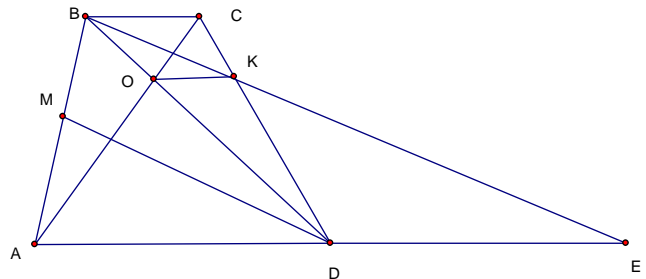
Օրինակ: Ենթադրենք $a \geq b \geq c$: Քանի, որ $n^2 = a + b + c \leq 3a$, հետևաբար $a \geq \frac{n^2}{3}$ և

$n^3 = a^2 + b^2 + c^2 > a^2 \geq \frac{n^4}{9}$, որտեղից $n \leq 9$:

3) Դիցուք AD մեծ և BC փոքր հիմքերով $ABCD$ սեղանում O -ն անկյունագծերի հատման կետն է, իսկ M -ը AB հատվածի միջնակետն է: Դիցուք O կետից AD -ին տարված զուգահեռ ողիղը CD -ն հատում է K կետում: Ապացուցել, որ BK և DM ուղիղները զուգահեռ են:

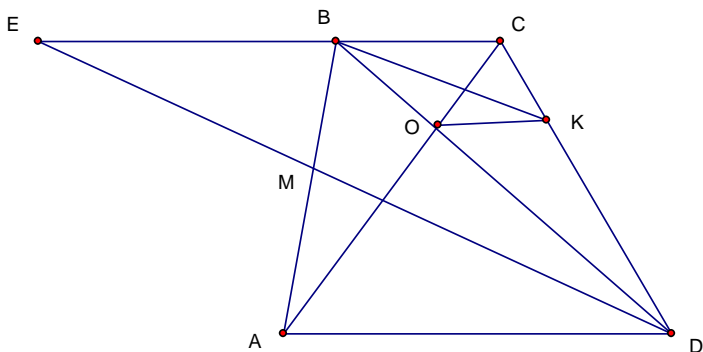
Լուծում1: Դիցուք AD և BK ուղիղները հատվում են E կետում: Քանի, որ $\triangle DEK : \triangle BCK$, հետևաբար $\frac{DE}{BC} = \frac{KD}{CK}$: Ըստ Թալեսի թեորեմի՝ $\frac{DK}{KC} = \frac{AO}{CO}$ և $\triangle AOD : \triangle BOC$, հետևաբար $\frac{AO}{CO} = \frac{AD}{BC}$:

Համադրելով ստացված հարաբերությունները կստանանք՝ $\frac{DE}{BC} = \frac{AD}{BC}$, որտեղից՝ $AD = DE$ և $AM = BM$, հետևաբար DM -ը ABE եռանկյան միջին գիծն է, հետևաբար $BK \parallel DM$:

1) AD և BK ուղիղները հատվում են E կետում	1 միավոր
2) $\frac{DE}{BC} = \frac{KD}{CK}$	2 միավոր
3) $\frac{DK}{KC} = \frac{AO}{CO}$	1 միավոր
4) $\frac{AO}{CO} = \frac{AD}{BC}$	1 միավոր
5) $AD = DE$	1 միավոր
6) $BK \parallel DM$	1 միավոր

Լուծում2: Դիցուք DM և BC ուղիղները հատվում են E կետում: Քանի, որ $\triangle EBM = \triangle AMD$, հետևաբար $AD = BE$:

Քանի, որ $\triangle AOD : \triangle BOC$, հետևաբար $\frac{AD}{BC} = \frac{AO}{CO}$: Ըստ Թալեսի թեորեմի՝ $\frac{DK}{KC} = \frac{AO}{CO}$, հետևաբար

$$\frac{EB}{BC} = \frac{AD}{BC} = \frac{AO}{CO} = \frac{DK}{KC} \Rightarrow BK \parallel DM :$$

1) DM և BC ուղիղները հատվում են E կետում:	1 միավոր
2) $AD = BE$	1 միավոր
3) $\frac{AD}{BC} = \frac{AO}{CO}$	1 միավոր
4) $\frac{DK}{KC} = \frac{AO}{CO}$	1 միավոր
5) $\frac{EB}{BC} = \frac{AD}{BC} = \frac{AO}{CO} = \frac{DK}{KC} \Rightarrow BK \parallel DM$	3 միավոր

Լուծում3: Դիցուք AB և CD ուղիղները հատվում են P կետում և $AD = b, BC = a$: Քանի, որ $\triangle BOC : \triangle AOD$, հետևաբար $BO = ax, DO = bx$: $\triangle DOK : \triangle BCD$, հետևաբար $CK = at, DK = bt$:

$$\triangle APD : \triangle BPC, \text{ հետևաբար } \frac{PC}{PD} = \frac{a}{b} \Rightarrow \frac{PC + at + bt}{PC} = \frac{b}{a} \Rightarrow PC = \frac{at(a+b)}{b-a}, PK = PC + CK = \frac{2abt}{b-a}$$

$$BK \parallel DM \Leftrightarrow \frac{PB}{BM} = \frac{PK}{KD}, \text{ որտեղից}$$

$$\frac{PB}{BM} = \frac{2PB}{AB} = \frac{2PC}{CD} = \frac{PK}{KD}, \text{ որը ճիշտ է քանի, որ}$$

$$\frac{2PC}{CD} = \frac{2a}{b-a} \text{ և } \frac{PK}{KD} = \frac{2a}{b-a} :$$

- 1) AB և CD ուղիղները հատվում են P կետում
1 միավոր

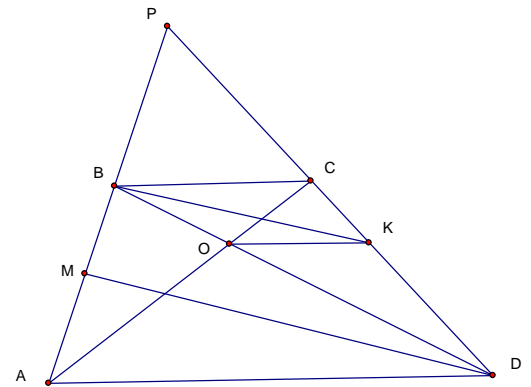
2) $BO = ax, DO = bx$ 1 միավոր

3) $CK = at, DK = bt$ 1 միավոր

4) $PC = \frac{at(a+b)}{b-a}, PK = PC + CK = \frac{2abt}{b-a}$ 2 միավոր

5) $BK \parallel DM \Leftrightarrow \frac{PB}{BM} = \frac{PK}{KD}$ 1 միավոր

6) $BK \parallel DM$ 1 միավոր

4) Շրջանագծի վրա նշել են 30 կետեր և նրանցից յուրաքանչյուր երկուսը միացրել են հատվածով: Այդ հատվածներից յուրաքանչյուրը կամայական ձևով ներկել են երկու գույներից մեկով՝ կարմիր կամ կապույտ, ընդ որում կապույտ հատվածների քանակը զույգ է: Թույլատրվում է կամայական տարագույն (այսինքն բոլոր կողմերը նույն գույնի չեն) եռանկյան երկու միագույն կողմերը ներկել այնպես, որ եռանկյունը դառնա միագույն: Հնարավո՞ր է արդյոք այդ գործողության հաջորդական կիրառումների միջոցով բոլոր հատվածները սարքել նույն գույնի:

Լուծում: Հատվածների քանակը հավասար է $\frac{30 \cdot 29}{2} = 435$, որը կենտ թիվ է, հետևաբար յուրաքանչյուր քայլից հետո կարմիր գույնի հատվածների քանակը կենտ է, իսկ կապույտ գույնի հատվածների քանակը զույգ: Ենթադրենք հնարավոր չէ բոլոր հատվածները ներկել կարմիր գույնով: Քննարկենք այն դեպքը, որը բոլոր հնարավոր դեպքերից այն է, որում կարմիր հատվածների քանակը մեծագույն է:

Կասենք, որ կետը կապույտ է, եթե նրանից դուրս է գալիս գոնե մեկ կապույտ հատված: Քանի, որ կա կապույտ հատված և նրանց քանակը զույգ է, ապա կապույտ հատվածների քանակը գոնե 2 է, հետևաբար կա գոնե երեք կապույտ գագաթ:

Դիցուք A և B գագաթները կապույտ են: Ապացուցենք, որ AB հատվածը ներկած է կապույտ: Ենթադրենք հակառակը, այսինքն այն կարմիր է: Եթե գոյություն ունի C գագաթ, որ AC և BC հատվածները կապույտ են, ապա նրանք կարելի է ներկել կարմիր գույնով, որը հնարավոր չէ, քանի որ կարմիր հատվածների քանակը մեծագույն էր, հետևաբար այդպիսի C կետ գոյություն չունի:

Այսպիսով կգտվեն C և D կետեր այնպես, որ AC, BD հատվածները կապույտ են, իսկ BC, AD հատվածները՝ կարմիր: Եթե հերթականությամբ ներկենք ABC եռանկյան կողմերը կապույտ, իսկ ABD և ABC եռանկյան կողմերը կարմիր, ապա կարմիր հատվածների քանակը կավելանա: Ապացուցվածից հետևում է, որ կապույտ գագաթները միացնող հատվածները կապույտ է, իսկ մնացած հատվածները կարմիր:

Դիցուք A, B, C կետերը կապույտ են, իսկ D -ն՝ ոչ: Եթե հերթականությամբ ներկենք ABD եռանկյան AD, BD կողմերը կապույտ, իսկ ACD և BCD եռանկյան AC, AD, BC, BD կողմերը կարմիր, ապա կարմիր հատվածների քանակը կավելանա, որը հնարավոր չէ, քանի, որ կարմիր հատվածների քանակը մեծագույն էր, հետևաբար կապույտ հատվածներ քննարկված դեպքում չկան:

- Յուրաքանչյուր քայլից հետո կապույտ գույնի հատվածների քանակը զույգ է: 1 միավոր
- Քննարկած է այն դեպքը, երբ կարմիր հատվածների քանակը մեծագույն է: 1 միավոր
- A և B գագաթները կապույտ են, ապա AB հատվածը նույնպես կապույտ է: 3 միավոր
- Խնդիրը ավարտել է 2 միավոր